

KULCSÁR KATA

A DÖNTÉS

Még 45 perc van a buszindulásig. Munka után nem azzal a busszal megy majd haza, amivel szokott, mert akad egy kis elintéznivalója. Halaszthatta volna másnapra is, kényelmesebben elintézhette volna, de nem szeret olyan dolgot halogatni, ami könnyen elintézhető, bezzeg a nehéz dolgokat mindig halogatja, görgeti maga előtt, aztán egyre nehezebb lesz, már nem tudja, mit is utál jobban: a dolgot vagy Önmagát a dolog halogatásáért. Képtelen azt mondani, ez csak egy kis és egyszerű dolog, igazán nem nehéz elintézni, tulajdonképpen egy apró kis semmiség, más nem húzná az időt, más már elintézte volna... igen, MÁS nem halogatná, de ő nem MÁS, és éppen ez a baj, képtelen szembenézni a nehézségekkel, halogatja a döntéseket, bezzeg másnak csak annyi lenne, mintha beülne egy teaházba, választana valamit az itallapról, tudná, hogy fekete teát akarna vagy zöldet, gyümölcsöset vagy bármilyet, de választana, tudna választani, ő meg nem, biztos hatszor átlapozná az itallapot, hol ezt akarná, hol azt, elméleteket gyártana valami mellett vagy valami ellen, újra és újra lapozgatna, ezt ezért nem, azt azért igen, aztán csere, végül döntene valami mellett, ami miatt a rendelés leadása után azonnal elkezd rettegni, nem ezt kellett volna, aztán meg az, hogy dehogynem és megy ez a játék az első kortyig, amikor kiderül, hogy a döntés jó volt, aztán meg az, hogy honnan tudod, milyen a többi, mint ahogy azt sem tudja eldönteni, hogy a halogatás alapvető emberi reakció-e egy nehéz dologra válaszul, vagy genetikai oka van, vagy csak szereti ilyenkor ezt az időhúzást, ami miatt a dolog fontossá válik és ezzel együtt ő is, vagy a barlangban tényleg van egy sárkány.

Most például azt halogatja, hogy szembenézzon egy régi, nyomasztó élményével. Eggyel a sok közül. De ezt meg sem próbálja. Képtelen rá. Ez az ő saját 101-es szobája. Ahol még a sárkány is elviselhetőbb, mint az, ami ott vár rá.

Soha, de soha nem akart rá gondolni, de pont úgy volt ezzel, mint a Ne gondolj az elefántra! mondattal, mert az elefántra muszáj gondolni, pont azért, mert nem szabad rá gondolni, és nincs menekvés, újra és újra rá gondol az ember, míg nem talál egy másik, ugyanilyen mondatot és akkor majd arra próbál meg nem gondolni és az egész újra és újra megismétlődik. Talán a halál utánra is marad egy ilyen mondat. Nagy kitolás lenne, ha semmi más nem maradna akkor, csak egy ilyen mondat. Mondjuk ez a mostani: ne gondolj arra a házra! Ne gondolj arra a házra! Ne gondolj arra a házra!!

Gondolj arra a házra. Gon-Dolj A Ház-Ra. Az Istenit neki! Most aztán benne vagy a...

Kislány lett újra. Egy cseresznyefa teteje felé mászott. Elhagyta a biztonságos talajt. Minden lépést meg kell gondolni. Meg kell figyelni, hogy melyik ágra lehet lépni, melyik ágba lehet kapaszkodni, a levelek között foltokban világít az ég, a levelek eltakarják, olyan, mint egy védett hely, a gyümölcsök ingerlően hívogatják, de olyan messze vannak, amit nem tud elérni, de muszáj elérnie, el akarja érni, de jaj, egyre kijjebb kellene mászni, egyre vékonyabb az ág, nyújtózkodik, minden új, minden bizonytalan, de nagyon izgalmas és most nincs anya, meg apa, hogy segítsen, de azért sem, hogy megtiltsa, csak az ágak vannak, meg ő, fél is, borzong is, örül is... mikor kezdte el becsapni ezt a kislányt, mikor árulta el, mikor ítélte lassú halálra?

Elintézte, amit akart. Azaz, igazság szerint nem talált olyat, amelyet szeretett volna, egy blúzt, ami előnyös rajta, ami eltakarja a kritikus részeket, csak felpróbált néhányat, de sem az egyik, sem a másik nem volt jó, nézte magát a próbafülkében, de inkább csak a blúzt, mert a testét már régóta nem szerette, ez a test becsapta, cserbenhagyta, dehogy, ő csapta be ezt a testet, miatta lett olyan, amilyen, ezekben a tükrökben meg még fájóbb a látvány, ezért már szinte csak úgy látja magát, amilyennek látni akarja, addig nem is néz oda, amíg fel nem öltözik, annyira utálja a teste bizonyos részeit, micsoda megalázó visszavinni a felpróbált ruhát, nem jó rád, persze, hogy nem jó, te tehen, elfelejtetted, hogy mennyire meghíztál, erre a testre akartad felhúzni, tényleg elhitted, hogy majd nem feszül a hasadon?! Szeretne láthatatlan lenni, amikor visszarakja a blúzokat a fogastra, az eladónők ugyan nem figyelnek rá, de ő érzi, tudja, hogy most azt gondolják, nézd a tehenet, mikor veszi már tudomásul, hogy keressen nagyobb, sokkal nagyobb, a bűnök nem tűnnek el és nem évülnek el, Ne Gon-Dolj A Házra... mellel a szomszédos próbafülkében egy nő amiatt nyafog, hogy túl nagy a ruha, ezt nem veszi meg, keressen neki a vele levő nő egy kisebbet. Szerinte direkt csinálja az a nő. Meg tudná fojtani.

Ákár azzal a ruhával, ami túl nagy neki.

Észre sem vette, hogy mennyire kísértált a belvárosból. A csikos cirkuszi sátor már messziről látszott. Irtózik a cirkusztól. Nem tudja, miért. Egyszer látott cirkuszi előadást, még gyerekkorban, de abban nem volt semmi rossz, vagy talán mégis, nem tudja, nem emlékszik. Valahogy az egész olyan idegen, kiszámíthatatlan, ijesztő. Most mégis közelebb kell mennie. Páran sorban álltak jegyért, nem voltak sokan, valahogy ez is olyan lehangoló, hogy már alig akarja valaki megnézni az előadást, miből élnek meg akkor, egyáltalán, minek vannak még, csupán azért csinálják, mert ezt kell tenniük, mert már az apjuk, meg az anyjuk is ezt csinálta, meg a szülei szülei is, maguk varrják a flitteres ruhákat, állandóan úton vannak, semmi nem maradó, minden változó, vagy éppen ezért léteznek még, a vándorlás miatt, hogy nem csak lehet, de kell is továbbállni, valahol újra letelepedni, elfelejteni a tegnap megismert embereket, felépíteni és lerombolni mindent, gyakorolni, gyakorolni, gyakorolni, aztán életet kockáztatva sikeresnek lenni, majd elfeledettnek, artistából igazgatónak, állatgondozónak, potyautasnak, jegyszédőnek lenni, végül már csak egy

széteső arcnak lenni, egy sarokban üldögélő eleven emléknek, érdekel még valakit az az ember, aki már az összes emlékét kiszínezte, amit nem felejtett el útközben?

Még sosem látott elefántot olyan közlről, mint most. Hatalmas volt. Csak állt ott szinte mozdulatlanul. A lábán lánc. Túrte, hogy a gyerekek visítsanak neki. Túrte, hogy körülállják, bámulják, kinevessék, néhányan talán csodálják, lassan forgatta a fejét, csupa nehéz, ráncos bőr volt és szürkesség, nem lett volna szabad a szemébe néznie. Nem lett volna szabad egymásra nézniük. Negondolja Zelefántra. Fájdalom. Túrés. Erő. Értelem. Most elefánt vagyok, mondták ezek a szemek, be vagyok ebbe a hatalmas testbe zárva, de valójában nem az elefánt vagyok. És te sem Beck Júlia vagy.

Nem Beck Júlia vagyok.

Nem vagyok Beck Júlia, aki halogat.

Nem vagyok Beck Júlia, aki fáj.

Nem vagyok Beck Júlia, aki elbizonytalanodik.

Nem vagyok Beck Júlia.

Az elefánt vagyok.

Nem zavar többé a Ne gondolj az elefántra, a házra, a tegnapi, a bűnökre, az elszenvedett megaláztatásokra, a mások tudatos vagy tudattalan megbántására, nem zavar, ha eszembe jut a ház, amire nem akarok gondolni, amiről felvillanó emlékképekként élem át újra és újra a sárba tiprásomat, nem vagyok többé Beck Júlia, aki nem néz a tükörbe, mert nem akar szembenézni a bűneivel, én már az elefánt vagyok, akit le lehet láncolni, meg lehet alázni, ki lehet nevetni, de én csak túrok, mert tudom, hogy ahogy Beck Júlia nem vagyok, úgy az elefánt sem vagyok többé. Már csak az vagyok, aki tudja, hogy melyik ágra kell lépni, hogy lezuhanjon a fáról, aztán repülni kezdjen.